

ml, 17.4.2015 P1

SIIKAVERKKO OSUUSKUNTA

LOPPURAPORTTI

Pohjois-Savon alueen eläintieteiden,
liikenne- ja ympäristökeskus
Oulu

08.04.2015

Dnro POPELV 3469/3560-2012

LOPPURAPORTTI

SIIKAVERKKON KYLÄT, VAIHE I Hankkeen Dnro 3469/3560-2012

Hankkeen toteutusaika 12.11.2012 - 31.12.2014

SIIKAVERKKO OSUUSKUNTA

Merja Louet

10.3.2015

1

SISÄLTÖ

1. Hankkeen toteuttaja
2. Hankkeen nimi ja hanketunnus
3. Yhteenvedo hankkeesta
4. Raportti, yksityiskohtainen kuvaus hankkeesta
 - 4.1. Hankkeen tavoitteet
 - a) Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on
 - b) Hankkeen tavoitteet, joihin tämä hanke pyrki
 - 4.2. Hankeen toteutus
 - c) toimenpiteet
 - d) aikataulu
 - e) resurssit
 - f) toteutuksen organisaatio
 - g) kustannukset ja rahoitus
 - h) raportointi ja seuranta kokoukset ja ohjausryhmätyöskentely)
 - i) toteutusoletukset ja riskit
 - 4.3. Yhteistyökumppanit
 - 4.4. Hankkeen tulokset ja vaikutukset
5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi
6. Allekirjoitukset ja päiväys

Liite: OHJAUSRYHMÄN ARVIO HANKKEESTA

1. Hankkeen toteuttaja
Siikaverkko Osuuskunta
Klaarrantie 1, 92500 Rantsila
www.siikaverkko.fi

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus
Siikaverkon kylät, vaihe I
Hankkeen Dnro 3469/3560-2012

3. Yhteenvedo hankkeesta
Hankkeen toteutusaika 12.11.2012 – 31.12.2014.

Hankkeen aikana Siikaverkko toteutti hankkeen ja hankesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti 100 Mbit/s mahdollistavat tilaajaverkot (kyläverkot) Pyhännän Tavatkengän ja Siikalatvan Kestilän kylille. Hyödynsaajia ovat alueen kuntalaiset, julkishallinto, yritykset, maatilat sekä muut toimijat. Palvelujen sähköistäminen lisääntyy ja monipuolistuu, joten laadukkailla tietoliikenneyhteyksillä maaseudun samanarvoisuus ja yhteiskunnassa mukana oleminen turvataan.

Hanke toteutettiin yhtäaikaaisesti Siikalatvan Kestilän runkoverkkohankkeen sekä Tavastkengän runkoverkkohankkeen kanssa.

4. Raportti, yksityiskohtainen kuvaus hankkeesta

4.1. Hankkeen tavoitteet

a) Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Ohjelma: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007-2013
Toimintalinja: Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen
Toimenpide: Elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut

Hanke liittyy valtakunnalliseen laajakaistahankkeeseen sekä myös Sadan Megan Itä- ja Pohjois-Suomi-hankkeeseen.

b) Hankkeen tavoitteet, joihin tämä hanke pyrki

Hankkeen tavoitteena oli rakentaa tilaajaverkot I. kyläverkot runkoverkosta (viimeiset kaksi kilometriä) Siikalatvan Kestilän ja Pyhännän Tavastkengän kylien asiakkaille.

Hankkeella parannetaan alueen kuntalaisten elämänlaatua ja kehitetään väestön peruspalveluja. Hanke lisää alueen elinvoimaisuutta ja parantaa yritysten mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinotoimintaa alueella.

4.2 Hankeen toteutus

c) toimenpiteet

Asiakkaiden tiedottaminen:

Asiakkaita tiedotettiin jo esiselvityshankkeen aikana. Tiedottamista jatkettiin hankkeen aikana ja tärkeässä roolissa tiedotustyössä olivat Tavastkengän ja Kestilän kyläaktiivit. Paikallislehti kirjoitti useita artikkeleita hankkeen aikana. Hankkeesta on tiedotettu myös Siikaverkon verkkosivuilla, Facebook-sivuilla ja tapahtumissa. Loppuraportin liitteenä on paikallislehti Siikajokilaakson viimeisin juttu. 10.10.2014 pidettiin Tavastkengällä kyläverkohankkeen Valojuhla Kestilän ja Tavastkengän kyläläisille. Tilaisuudessa juhlistettiin 100 ensimmäisen asiakkaan kytkemistä 100 megan nopeaan valokuituverkkoon. Juhlaan osallistui yli 100 kuntalaista. Juhlapuhujina tilaisuudessa esiintyivät hankkeen yhteistyökumppaneita, mm. rahoittajan edustajat.

Rakentamisen ja materiaalien kilpailutukset:

Kilpailutukset tehtiin jo vuoden 2013 aikana.

Tukikelpoinen rakentaminen kilpailutettiin seuraavissa osissa:

- maanrakentaminen
- teletekniset työt
- kartoitus ja dokumentointi
- kaapelit ja tarvikkeet
- aktiivilaitteet

Hankkeessa rakennettiin kyläverkot, jotka lähtivät runkoverkosta kohti asuinkiinteistöjä Kestilän taajaman ja Kestilän sivukylien (Mäläskä, Leiviskä, Järvikylä, Pihkala ja Hyvölä) ja Pyhännän Tavastkengän kylien alueella. Kiinteistön päässä viimeiset 50 m on hanketuen ulkopuolella (ml. tilaajien tarvitsemat kotijakamot, päätekotelot ja tilaajapäätteet ja niiden asennus).

Kyläverkko saattoi kulkea osin samassa kaivannossa runkoverkon kanssa (runkoverkkohanke eri hanke), mutta näiltä osin ei ole kohdennettu kaivuukustannuksia kyläverkohankkeelle vaan ainoastaan kyläverkkoon kuuluvat materiaalikulut ja sen asennuskulu.

Verkon suunnittelu hankittiin ulkopuolisina ostopalveluina.

Luvat:

Ely-teiden luvat hankittiin vuoden 2013 aikana, muut tarvittavat kaapeleiden sijoitusluvat hankittiin ennen rakentamista (kunnan omistamat tiet, yksityistiet, yksityiset kiinteistöt, muut).

Rakentaminen:

Rakentaminen käynnistyi 12.5.2014 ja saatiin päätökseen hankkeen aikana 31.12.2014 loppuun mennessä. Rakentaminen jaettiin kilpailutuksen mukaisesti osaurakoihin.

Laadunvalvonta

Rakentamisen laatua valvoi Siikaverkon projektipäällikkö sekä ostopalveluna hankittu laadunvalvoja (kaapelin oikea asennussyvyys).

d) aikataulu

Hankkeen aikataulu 12.11.2012 – 31.12.2014

Hanketta on toteutettu hyväksytyhän hankesuunnitelman ja toteutusajan mukaisesti ja hanke valmistui aikataulussa.

e) resurssit
Hankkeen henkilöresurssit

Hankkeessa työskenteli hankesihteeri ja projektipäällikkö, joiden työtunnit jyvitettiin tuntiseurannan mukaan hankkeelle.

f) toteutuksen organisaatio

Hankkeessa työskenteli hankesihteeri ja projektipäällikkö, joiden työtunnit jyvitettiin tuntiseurannan mukaisesti hankkeelle.

Ulkopuolisia asiantuntijoita käytettiin pääasiassa tietoliikenneverkon suunnittelutöissä. Verkon rakentaminen ja materiaalit kilpailutettiin.

Kirjanpidosta vastasi tilitoimisto.

g) kustannukset ja rahoitus

		Rahoittajan hyväksymä kustannusarvio	Rahoittajan myöntämä avustus	Yksityinen
Siikaverkon kylät_vaihe I Kustannuspaikka KP2=02			75 %	25 %
HAKIJAN ESITTÄMÄ KUSTANNUSARVIO		1449000,00		
TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET		1251642,72		
RAHOITTAJAN HYVÄKSYMÄ TUKIKELPOINEN KUSTANNUSARVIO		1193800,00	895350,00	298450,00
TOTEUTUNEET TUKIKELPOISET KUSTANNUKSET		1090827,30		
Erotus tot.tukikelp.kust./rahoittajan hyväksymä kust.		102972,70		
HAETTU MAKSUUN		1090827,30	818120,48	272706,83
1. maksatushakemus	12.11.2012-31.8.2014	755337,09	566502,82	188834,27
2. maksatushakemus	1.9.-31.12.2014	335490,21	251617,66	83872,55

Toteutuksessa jäätin alle kustannusarvioiden. Toteutuneet tukikelpoiset kustannukset jäivät alle rahoittajan hyväksymän kustannusarvion. Kustannusarviot oli laadittu suunnitteluvaiheessa ja hinnat perustuivat arvioihin. Lisäksi alkuperäisessä suunnitelmassa oli arvioitu rakennettavaa reittä enemmän

kuin mitä oli toteutuma. Tästä johtuen myös materiaaleja kului vähemmän. Näin ollen säästöä” syntyi kaikista työvaiheista sekä materiaaleista.

Hankkeen toteuttaminen samanaikaisesti Tavastkengän runkoverkko- ja Kestilän runkoverkkohankkeen kanssa toi selkeää synergiaetua hankkeen kustannuksiin kustannusarvioihin nähden.

h) raportointi ja seurantakokoukset ja ohjausryhmätyöskentely

Ohjausryhmän kokouksia pidettiin hankkeen aikana kolme kertaa.

i) toteutusoletuksien ja riskien

Toteutusoletuksena rahoitukseen liittyen voidaan mainita viimeisen 50 m vähennys, jota ei osattu ottaa huomioon tuenhakemisyhteisössä, vaan koko rakentamiskustannus 2 kilometrin päästä runkoverkosta kiinteistöön saakka oli huomioitu alkuperäisissä laskelmissamme tukikelpoisena.

4.3 Yhteistyökumppanit

Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita olivat hankkeen rahoittaja ELY-keskuksen maaseutuvirasto, viestintävirasto, Siikalatvan kunta, Pyhännän kunta, Sadan Megan Itä- ja Pohjois-Suomi hanke, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, Tavastkengän maa- ja kotitalousseura, Kestilän kyläedustajat, Tavastkengän kyläedustajat, urakoitsijat ja materiaalityöntekijät, Netplaza, Rantsilan tilitoimisto ja Aaro Lehtomäki Consulting.

4.4 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen aikana toteutettiin tavoitteen mukaisesti nopeat valokuituyhteydet/kyläverkot Kestilän ja Tavastkengän kylille. Asiakkaita koko verkon alueella hankkeen päättyessä on 405 kpl, joka on noin 50 % potentiaalista. Yrityksiä ja maatiloja asiakkaina on noin 40 kpl. Verkko on tuonut alueen asiakkaille mahdollisuuden päästä Internetiin. Myös television katseluun on tullut parannusta, koska huonoilla ”kuuluvuusalueilla” ei myöskään tv-kuva ole näkynyt kunnolla. Nyt kuidun kautta tämäkin ongelma on kadonnut. Tietokoneistettujen mautilojen tilanne on myös parantunut, kun mm. navettojen/pihattojen etävalvonta on tullut nyt mahdolliseksi. Nopealla valokuituverkolla pystytään nyt hyödyntämään myös sähköisiä palveluja kuten verkkopankkia, TE-toimiston ja Kelan palveluja. Maataloudet voivat nyt hyödyntää nopeaa yhteyttä mm. maataloustukiasiainneissa. Etätyön tekeminen on myös tullut nyt mahdolliseksi. Mobiiliyhteyksillä näitä mahdollisuuksia ei ollut.

Hankkeella on parannettu alueen kuntalaisten elämänlaatua ja se on tuonut mahdollisuuden kehittää väestön peruspalveluja mm. mahdollisuuden hyödyntää sähköisiä palveluja. Hanke lisää alueen elinvoimaisuutta ja parantaa yritysten, mukaan lukien mautilojen mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinotoimintaa alueella.

5 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Jatkohanke/pilottihanke, jolla edistetään ja mahdollistetaan ikäihmisten kotona asumista sekä lisätään viriketoimintaa nopeaa laajakaistaverkkoa hyödyntäen. Koko kunnan alueen saaminen valokuituverkon piiriin on erityisen tärkeää myös kunnan omien toimintojen osalta sekä myös kunnallisten ja julkisten palvelujen saatavuuden ja kehittämisen kannalta.

Koulutus- ja tiedotushanke verkon käyttöönoton ja tunnettavuuden edistämiseksi.

6 Allekirjoitukset ja päiväys

10.3.2015

SIIKAVERKKO OSUUSKUNTA

Merja Louet

OHJAUSRYHMÄN ARVIO HANKKEESTA

Ohjausryhmä totesi, että hanke on onnistunut hyvin.

Hanketta on toteutettu hyväksytyn hankesuunnitelman ja -tavoitteiden mukaisesti ja hanke valmistui sille asetetussa aikataulussa.

Siikalatva 25.3.2015

Ohjausryhmä

17.3.2015

Siikaverkko kehittää yhtiörakennetta

Anna Hämeenaho

Verkon toimintaan on oltu tyytyväisiä.

SIIKALATVA Siikaverkon hallitus esittää osuuskunnan kokoukselle hyväksyttäväksi erillisen kyläverkkoyhtiön Siikalatvan Kyläverkot Oy:n perustamista.

Taustalla ei ole vilunkipeiliä, saati muutakaan hämähörmöä, vaan Siikaverkon toimitusjohtaja Merja Louet kertoo, että kyseessä on puhdas kannattavuustoi-
menpide.

–Tämä on normaali yhtiöjärjestely ja toimenpide, jolla saadaan säästöjä aikaiseksi ja rakennettua verkkoa taloudellisemmin aluellemme.

TAUSTALLA on tukikuvio, joka mahdollistaa tuen saamisen myös tilaajaverkoille. Sama malli on käytössä muun muassa Pudasjärvellä.

–Laskelmien mukaan on arvioitu, että tällä järjestelyllä voidaan säästää useampia satoja tuhansia euroja.

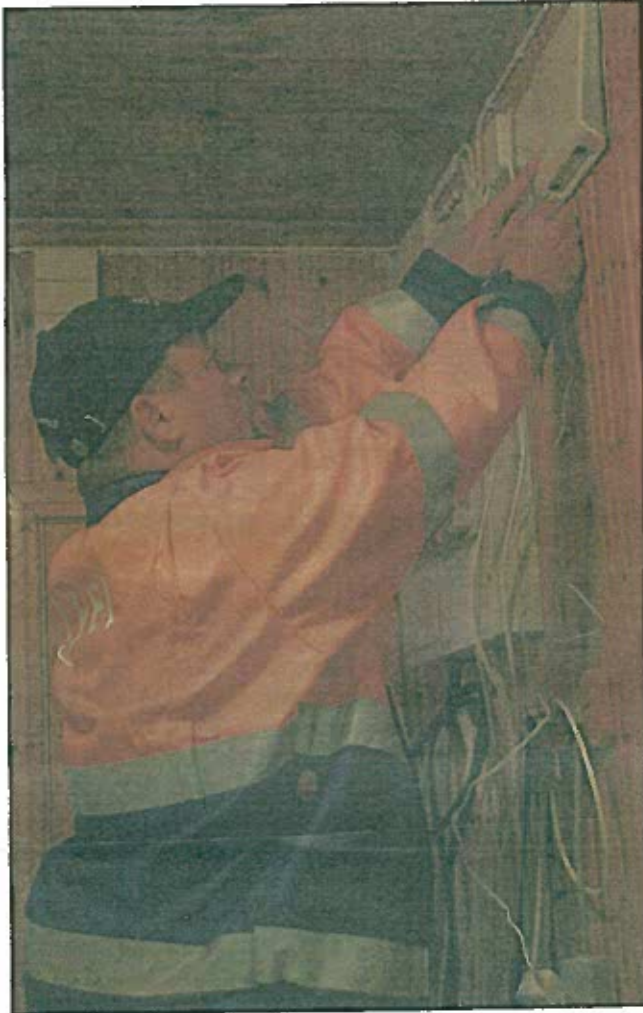
TOIMITUSJOHTAJA tähdentää, että huolimatta uudesta kyläverkkoyhtiöstä Osuuskunta Siikaverkko on edelleen verkkojen ylläpitäjä, päätoimija ja pääorganisaattori ja sen asiakkaat edelleen Siikaverkon asiakkaita.

Louet kuuluu myös Suomen Seutuverkkojen hallitukseen. Sen tavoitteena on ajaa verkkojen rakentamista valtakunnallisesti ja hankkeita tuntuukin olevan tekeillä kymmeniä.

VALOKUITUVERKON rakentamista hidastaa toimitusjohtajan mukaan uskoaajamien kupariyhteyksiin säilymiseen.

–Me paikalliset aktiivit vedämme samaa linjaa mitä liikenne- ja viestintäministeriö, että kuidut jaetaan joka torppaan. Se on myös eurooppalainen tavoite, ettemme jää kehityksen keikasta.

PIHKALANRANNALLA asuva Leevi Kiiskinen on ollut mukana ajamassa kuituverkkoa Kestilään alusta lähtien. Nykyisin hän kat-

Siikaverkon asennuksen myötä syrjemmilllekin tienoille on saatu kattavat nettiyhteydet. Kuvassa Eltelin asentaja Antti Karjalainen liittämissä Tavastkengällä valokuitukaapin. ARKISTOKUVA: SAR JUNNONAHO

”Viekää kaikki muu, mutta se lähtee viimesenä.”

selee netin kautta tyytyväisenä televisiota ja erityisesti häiriöttömiä Full HD-teräväpiirtolähetyksiä.

–Antennin kautta Full HD:tä ei Pihkalaan saatu. Nyt näen kaikki, mitä lähetetään ja kuvanlaatu on parantunut myös nopealiikkeisissä urheilulähetyksissä, kuten formuloissa, Kiiskinen kertoo.

PELKKÄÄN tv:n katseluun hän ei silti kuitua hamunnut. Monet asioinnit hoituvat nettitie, esimerkiksi Kela-asiat ja reseptien sekä

sairaskertomusten tarkistaminen.

–Netti toimii nopeasti ja häiriöttä. Seuraan useita lehtiä ja kaikki tietojenhaku käy niin nopsasti, että turhankin paljon tulee siellä aikaa vietettyä, eläkeläisen tuumaa.

TAVASTKENGÄLLÄ asuville maitotilallisille, Leena ja Arto Heikkiselle, valokuituyhteyden myötä alkoi ihan uusi elämä.

Emäntä naureskeleekin kuidun tullessa olleen kuin jouluna.

Ennen kuitua robotinavettatoimintojen nettikirjaamiset kävivät puhelinkokien kautta hyvin nui-vasti, jos ollenkaan. Nave-talla nettiä ei alkuun ollut käytännössä ollenkaan.

–Yhteys oli onneton, kun ollaan niin laitamilla. Kun navettaa rakennettiin, tote-si täällä käynyt tietotekni-nen asiantuntija, ettei näin huonossa paikassa ole ol-lutkaan, puhelimitse tavoit-tettu Leena Heikkinen hymähtää.

Kuidun myötä lypsyrobo-tin päivitykset, maatalan ta-pahtumien kirjaamiset sun muut sujuvat leikiten.

–En pois antais. Viekkä kaikki muu, mutta se läh-tee viimesenä, tilan emäntä nauraa ykskantaan.

